

A tárgyeset

1. Lehetséges végződések

-t, -at, -ot, -et, -öt

2. Alapszabályok

példákkal

I. Alapszavak

1. -t

a. magánhangzó (vokális) után

Az utolsó rövid magánhangzó hosszú lesz!

b. egy- vagy többtagú szóban egy mássalhangzó után legtöbbször mindig: r, s, sz után *(ha a magánhangzó nem rövidül) / soha nem: cs, t, ty, gy, k, m után*

autó - autót erdő - erdőt iskola - iskolát

étel - ételt, kés - kést, villamos - villamost, zenész - zenészt, tábor - tábort

2. -et

a. mindig: cs, t, ty, gy, k, m után

b. magas hangrendű szóban dupla mássalhangzó után

épület - épületet, pók - pókot

kert - kertet, kaland - kalandot

3. -ot:

legtöbb mély vagy vegyes hangrendű szó után

pók - pókot, csók - csókot, villamos - villamosok, kabát - kabátot, múzeum - múzeumot

4. -at (ritka):

egytagú szóban a magánhangzó: a, á többtagú szóban ritkán: -a, á után

ház - házat, hal - halat, tárgy - tárgyat

5. -öt

többtagú szóban minden magánhangzó: ö, ő, ü, ű *(ha a szó nem particípium, pl. sült - sültet, pörkölt - pörköltet)*

bőrönd - bőröndöt

II. Képzett szavak

-t

-ás, -és / -ász, -ész

-as, -os, -es, -ös

-mány, -mény

hatás - hatást, beszélgetés - beszélgetést

halász - halászt, színész - színészt

órás - órát, asztalos - asztalost, ezres - ezrest

találmány - találmányt, sütemény - süteményt

Mély hangrendű képző után

(ha a képzőben -á vagy -o van): **-ot**

Magas hangrendű képző után

(ha a képzőben -é van): **-et**

-ság: -ot / -ség: -et

-zat: -ot / -zet: -et

!!! -alom: -almat / -elem: elmet

!!! -ék (hangrendtől függően): -et vagy -ot

barátság - barátságot, mesterség - mesterséget

határozat - határozatot, nézet - nézetet

forradalom - forradalmat, szerelem - szerelmet

keverék - keveréket, maradék - maradékot

és a banánhéj...

avagy: mi történhet még?

3. Változások a szótőben

példákkal

Gyakran:

1. az utolsó hosszú magánhangzó rövid lesz:

kerék - kereket, levél - levelet
út - utat, víz - vízet, nyár - nyarat

2. egyszótagú szóban magánhangzó után: -v

ló - lovat, fű - füvet, kő - követ,
tó - tavat, hó - havat

Ritkábban:

1. egyszótagú szóban ö, ő, ü, ű után: -et

tűz - tűzet, fű - füvet, kő - követ

2. az utolsó magánhangzó a -t elé kerül

dolog - dolgot, álom - álmot, lélek - lelket

3. a szó végi ú, ű eltűnik, helyette: -at, -et

boru - borat, fiu - fiat

4. Jó tudni

1. A tárgyeset, a többes szám és az -s képzős melléknév kötőhangja ("extra-vokálisa") gyakran azonos.

szerelem: szerelmek, szerelmet, szerelmes

barátság: barátságok, barátságot, barátságos

ház: házak, házat, házas

tűz: tűzek, tűzet, tűzes, tűzel

2. Más toldalék (possessivum vagy többes szám) után nincs -ot végződés, csak -at:

kabát: kabátat, DE: kabátokat

villamos: villamosat, DE: villamosokat

csók: csókom, DE: csókokat

múzeum: múzeumat, DE: múzeumokat